

zprávy. S hlediska obžalovaného a jeho zaměstnavatele příznivá zpráva nebyla by se však mohla obejít bez nesprávných údajů, ježto svědek — jak byl i obžalovanému sdělil — shledal značné závady. Zdá se tedy, že věty rozsudku na druhém místě uvedené berou za prokázaný úmysl pohnouti svědka k nesprávným údajům v revisní zprávě, t. j. zlý úmysl, o němž část rozsudku na prvním místě citovaná uvádí, že se obžalovanému nedal dokázati. Při nepřesnosti srovnaných vět rozhodovacích důvodů a jelikož není v rozsudku vysloveno, co měl soud na zřeteli, používaje slov »výhodu« a »úlevu«, není ovšem dán přímý rozpor soudního výroku stížností výslovně uplatňovaný, t. j. zjištění zlého úmyslu určitého skutkového obsahu a současně zjištění nedostatku zlého úmyslu téhož obsahu. Avšak výrok nalézacího soudu je v napadené části stížen vadou nejasnosti, tudíž vadou téhož, byť i slabšího rázu, než jakou stížnost vytýká; neboť nelze podle toho, co uvedeno, z rozsudku nepochybně seznati, jaký obsah měl úmysl obžalovaného podle přesvědčení nalézacího soudu, zejména nelze poznati, zda vzal soud za prokázano, že obžalovaný žádal na svědkovi, by uvedl ve zprávě, že údaje firmy nemocenské pokladně o výši vyplacených mezd jsou správné, ač věděl, že údaje ty správné nejsou, či nikoliv. Vylíčená nejasnost výroku nalézacího soudu dotýká se skutečnosti rozhodné. Podání vědomě nesprávné zprávy, neboli zprávy, v níž nejsou uvedeny závady, shledané úředníkem vyšetřením závad pověřeným, nelze pokládati za poskytnutí pouhé výhody neb úlevy, nýbrž dlužno v něm shledati porušení úředních povinností tohoto úředníka. Bude-li tedy zjištěno, že zlý úmysl obžalovaného směřoval k tomu, by pohnul svědka F-e k podání zprávy, že se údaje firmy prokázaly revisí správnými, pokud se týče že při revisi závady zjištěny nebyly, nebude lze kvalifikovati souzený skutek — jak to činí napadený rozsudek — jako pouhý přestupek úplatkářství podle § 2 zákona ze dne 3. července 1924, čís. 178 sb. z. a n., nýbrž bude jej podřaditi pod ustanovení § 105 tr. zák. Proto bylo — aniž třeba zabývati se ostatními vývody stížnosti — rozsudek první stolice z důvodu čís. 5 § 281 tr. ř. zrušiti a podle § 288 čís. 1 tr. ř. vrátiti věc první stolici k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2964.

Nebyla-li pohrůžka pronesena přímo k osobě ohrožené, nýbrž sdělena osobě třetí, vyhledává se k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 98 b) tr. zák. kromě pachatelova vědomí, že vyhrožuje zlem tam uvedeným, i jeho úmysl, by se ohrožený o vyhrůžce též dozvěděl a by takto sdělením vyhrůžky prostřednictvím třetí osoby byl dán vůli ohroženého směr pachatelem chtěný.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1927, Zm II 348/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu

v Novém Jičíně ze dne 27. června 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí vydíráním ve smyslu § 98 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém rozsahu jako zmatečný a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti obžalovaného nelze upříti oprávnění již, pokud, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 5 § 281 tr. ř. vytýká rozsudku formální vadnost ve směru subjektivním. Jde tu o případ, kde pohrůžka nebyla pronesena přímo k osobě ohrožené, nýbrž sdělena osobě třetí, a vyhledává se v takovém případě, mají-li býti splněny subjektivní znaky zločinu § 98 b) tr. zák., kromě vědomí pachatelova, že vyhrožuje zlem v bodu b) tohoto § blíže označeným, i jeho úmysl, by se ohrožený též o výhrůžce dozvěděl a by takto sdělením vyhrůžky prostřednictvím třetí osoby byl dán vůli ohroženého směr pachatelem chtěný, tedy v případě, o nějž tu jde, by pod vlivem vyhrůžky upustil od toho, ucházeti se o místo správce školy. Nálezací soud omezil se v této příčině na zjištění nesprávnosti obhajoby stěžovatelovy co do okolnosti jím tvrzené, že »prý učiteli Albinu Z-ovi sdělil, že nehodlá učiniti oznámení na ohroženého Edvarda P-e, že se však o jeho závadném projevu veřejně ve všech hospodách mluví, a že by někdo jiný tedy mohl učiniti oznámení«, pokládá dále i za vyloučeno, že by stěžovatel, jak tvrdí, ve své vlastnosti jako předseda místního školního výboru nebo z rozkazu tímto výborem neb obecní radou mu daného byl jednal, a jedině na tomto podkladě dospívá k přesvědčení, že stěžovatel vyhrožoval P-ovi ublížením na svobodě a cti v úmyslu, by Z. vyhrůžku jemu sdělil a by touto vyhrůžkou na něm vymohl opomenutí shora již naznačené.

Právem vytýká stížnost, že rozsudek pomíjí důležité skutečnosti, které, kdyby byl o nich uvažoval, nevylučují, že by co do subjektivní viny stěžovatelovy dospěl k jinému závěru. Nezáleží ovšem na vadnosti výroku, že stěžovatel nejednal z rozkazu oněch úředních míst, neboť nelze seznati, proč by stěžovatel neměl zodpovídati za skutek jemu za vinu kladený, když snad z domnělého nebo skutečně mu daného úředního rozkazu na onen závadný projev P-e učitele Z-a upozornil, při tom však se úkolu jemu svěřeného zhostil způsobem předpisům § 98 b) tr. zák. se příčícím; naproti tomu nelze však přehlédnouti další stížností právem uplatňované nedostatky rozsudku co do způsobu, jak se ono sdělení vůči Z-ovi ve skutečnosti stalo. Tu zjišťuje rozsudek, že obžalovaný Z-ovi řekl, že nepomůže-li protest proti P-ovi, »má neb mají« ještě něco jiného, co ho přivede před trestní soud. Lze připustiti, že by v této poznámce, ať se již stala v té neb oné formě, bylo lze spatřovati vyhrůžku zlem v § 98 b) tr. zák. uvedeným, leč pro otázku subjektivního zavinění, totiž pro vědomí stěžovatelovo, že vyhrožuje takovým zlem, a pro jeho úmysl, by prostřednictvím Z-a bylo působeno na vůli ohroženého směrem obžalovaným chtěným není doslov oné poznámky, jímž se soud, pokládaje ji zjevně mylně za nerozhodnou, vůbec nezabývá, bez

významu; vždyť nelze předem vyloučiti, že snad stěžovatel, pokud se vyjádřil, že »mají« ještě něco jiného, chtěl tím Z-a toliko upozorniti, že P-ovi hrozí z jiné (nikoli z jeho) strany, totiž od jeho četných protivníků v obci trestní oznámení, pokud by trval na tom, ucházeti se o místo správce školy. Důležitou oporou pro toto pojmání intervence stěžovatelovy mohla by pak býti i další rozsudkem ovšem zjištěná, avšak ve svém vztahu k subjektivní stránce nehodnocená okolnost, že stěžovatel dále Z-ovi řekl, že »se ta věc oznámí« — nikoli tedy, že »on« (stěžovatel) ji oznámí, když P. o místo nadučitele zažádá; těsně souvisí pak s touto vadou další rozsudku právem vytknutá neúplnost, že opomenul uvažovati o tom, že se stěžovatel podle původní výpovědi Z-a vyjádřil, že P-e »dostanou« před trestní soud (sie werden ihn vor's Strafgericht bringen). Stěžovatel také neřekl Z-ovi, by to P-ovi »vyřídil«, jak je v rozsudku uvedeno, nýbrž by mu to »sdělil« (viz protokol o hlavním přelíčení) a není ani tato odchylka, jež by snad za jiných okolností mohla býti bezpodstatnou, bez významu v případě, o nějž tu jde; vždyť se tu jedná o bezpečné řešení subtilní otázky, zda bylo záměrem obžalovaného, sděliti toliko Z-ovi pověsti kolující mezi obecnstvem o trestném činu P-em spáchaném, tak že by tu po případě šlo toliko o jakési varování — či zda se nesl jeho úmysl k tomu, by Z. byl prostředkovatelem jeho výhružných záměrů proti P-ovi. Zajisté nebude od místa, uvažovati i o tom, že stěžovatel vše to vykládal Z-ovi podle jeho údaje »teprve na jeho naléhání« a, že celý hovor působil na Z-a dojmem, že se stěžovatel dostavil k němu, by na něho — Z-a — a nikoliv tedy na P-e — působil, by se P. o místo nadučitele neucházel. Pokud veškeré tyto pro posouzení významu, jaký stěžovatel pozastavenému projevu přikládal, a záměru, jaký při tom sledoval, rozhodné skutečnosti rozsudkem náležitě hodnoceny nebyly, nelze tvrditi, že otázka subjektivního zavinění byla způsobem bezpečným a výstižným řešena; bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a za podmínek § 5 novely k trestnímu řádu uznati již v zasedání neveřejném, jak se stalo.

Čís. 2965.

Má-li kmetský soud za to, že čin, pro nějž byla podána soukromá obžaloba, podléhá řádným soudům (§ 497 tr. zák., jenž není uveden v § 1 tisk. nov.), má se zachovati podle § 6 nař. ze dne 16. června 1924, čís. 125 sb. z. a n.

Podle § 497 tr. zák. jest výčitka trestu prominutím odpuštěného neb odpýkaného trestnou toliko tehdy, když se stala v úmyslu, by pachatel pohaněl dotčenou osobu; není-li tohoto předpokladu, byly-li účelem výčitky pohnutky zcela jiné, než právě pohanění dotčené osoby (snaha upozorniti z povinnosti úřadu nebo z jiných důležitých důvodů na nebezpečnost nebo nespolehlivost dotčené osoby s ohledem na její předchozí tresty), nenaplníuje výčitka pro nedostatek hanícího úmyslu skutkovou podstatu § 497 tr. zák. a jest vůbec beztrestnou; nelze ji podradiť ani pod ustanovení §§ 487—496 tr. zák.